

PRORAČUNSKI VODIČ

Uvodna riječ Župana

Poštovani,

Županijski proračun složen je financijski dokument, te se ovim Vodičem želi na jednostavan, razumljiv i slikovit način dati uvid u temeljne proračunske pojmove, županijske prihode i rashode, projekte, aktivnosti i temeljne županijske politike.

Iako se rebalans proračuna često gleda kao popravni ispit, on je, kao i kod svih vrsta planova, neizbježan. Primarni razlog ovog Rebalansa je uključivanje prenesenih sredstava iz prethodne godine, kako same Županije, tako i njenih proračunskih korisnika, ali i usklađenje rashodne strane s očekivanim povećanjem prihoda tekuće godine. Tako se ovim Rebalansom konsolidirani županijski proračun povećava za 126,9 milijuna kuna ili 8,3%. Od navedenog iznosa, 58,7 milijuna kuna odnosi se na povećanje rashoda i izdataka koje financira sama Županija dok se 68,2 milijuna kuna odnosi na povećanje rashoda i izdataka koje financiraju proračunski korisnici iz vlastitih i namjenskih prihoda i primitaka.

Gotovo tri četvrtine ukupnog povećanja odnosi se na sektore zdravstva i školstva što je u skladu sa strukturom početnog proračuna, odnosno funkcijama Županije te financijskom snagom i brojem korisnika u pojedinom sektoru. Isto tako, najveće povećanje rashoda koji se financiraju iz vlastitih izvora Županije bilježi sektor zdravstva u koji je usmjereno preko 1/3 županijskog povećanja.

Ovim Rebalansom županijskog proračuna osigurava se redovno funkcioniranje županijskog sustava i nesmetano pružanje javnih usluga u ovom izazovnom vremenu. Isto tako, ubrzavaju se postojeći kapitalni projekti (Platak, obnova bolničkih paviljona specijalne bolnice Insula...) te stvaraju preduvjeti za pokretanje novih kapitalnih projekta, prije svega u zdravstvu (Zdravstveni centar Rujevica – Zapad, Zdravstveni centar Rujevica – Istok, Dom zdravlja u Malom Lošinj) u budućem razdoblju koji će povećati razinu javne usluge za građane naše Županije.

OPĆENITO O PRORAČUNU

Što je proračun?

Županijski Proračun je dokument kojim se u skladu sa zakonom procjenjuju prihodi i primici te rashodi i izdaci Županije za jednu godinu, a donosi ga Županijska skupština kao njezino predstavničko tijelo.

Glavne funkcije Županijskog proračuna su:

- Da prikazuje najvažnije ciljeve Županije u fiskalnoj godini.
- Da služi kao instrument kojim se utječe na ekonomsko stanje lokalnog okruženja.
- Da služi kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava.

Osnovne informacije koje pruža proračun

Kao dokument kojim se najavljuje način prikupljanja i distribuiranja županijskih prihoda, Županijski proračun mora dati informaciju o:

- ukupnom iznosu raspoloživih prihoda Županije
- načinu kako će se prihodi ostvariti
- ukupnom iznosu javne potrošnje
- rasporedu raspoloživih sredstava na pojedine javne funkcije, programe, aktivnosti i projekte

Od čega se proračun sastoji?

Struktura i izgled Županijskog proračuna propisana je Zakonom o proračunu i čini ga:

- **Opći dio Proračuna** - sastoji se od Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja u kojima su prihodi i primici prikazani prema prirodnim vrstama, a rashodi i izdaci prema ekonomskoj namjeni kojoj služe.
- **Posebni dio Proračuna** – u njemu su iskazani svi planirani rashodi i izdaci razvrstani prema propisanim proračunskim klasifikacijama koje omogućuju lakše praćenje i snalaženje u Proračunu.

Proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, programska, funkcijska, ekonomska, lokacijska te izvori financiranja.

Iz posebnog dijela proračuna moguće je utvrditi koje su to aktivnosti i projekti koje Županija planira financirati, vrste rashoda i izdataka koje se u njima pojavljuju, iz kojih sredstava se isti financiraju, te tko je organizacijski nadležan za provedbu planiranih aktivnosti i projekata

Što su to proračunski korisnici?

Proračunski korisnici Primorsko-goranske županije jesu one ustanove kojima je Županija osnivač i koje se većim dijelom financiraju iz županijskog Proračuna i navedene su u Registru korisnika proračuna koji se objavljuje u Narodnim novinama. Županija trenutno ima 94 proračunska korisnika među kojima su: 7 ustanova u zdravstvu, 5 ustanova u socijalnoj skrbi, 3 ustanove u kulturi, 32 osnovne škole, 30 srednjih škola, 4 učenička doma, 5 ustanova iz područja zaštite prirode, prostornog uređenja, energetske učinkovitosti, regionalnog i ruralnog razvoja, te vijeća nacionalnih manjina.

Osim proračunskih korisnika Županija je nadležna i za 8 županijskih lučkih uprava kao i za Županijsku upravu za ceste Primorsko-goranske županije koja ima status izvanproračunskog korisnika što znači da Županija ima odlučujući utjecaj na upravljanje. Iako im je Županija osnivač, financijski planovi ovih ustanova nisu uključeni u proračun.

Financijski planovi svih županijskih proračunskih korisnika sastavni su dio Proračuna Primorsko-goranske županije, tako da možemo govoriti o konsolidiranom županijskom proračunu kojeg čini proračun Županije i financijski planovi svih njezinih proračunskih korisnika.

Rebalans proračuna

Jedno od najvažnijih proračunskih načela je načelo uravnoteženosti prema kojem ukupna visina raspoloživih sredstva mora odgovarati ukupnoj visini planiranih rashoda i izdataka.

Tijekom fiskalne godine, koja je relativno duga, može doći do neusklađenosti planiranih prihoda/primitaka i rashoda/izdataka, pa se njihovo ponovno uravnoteženje vrši putem rebalansa proračuna.

Sudjelovanje u izradi proračuna

Osim upravnih tijela Županije i županijskih proračunskih korisnika, i građani, pravne osobe i druge zainteresirane strane imaju mogućnost uključivanja u proces izrade proračuna na način da mogu dostaviti svoje komentare na Nacrt prijedloga Proračuna Primorsko-goranske županije putem za to predviđenog obrasca u sklopu savjetovanja s javnošću.

IZMJENE I DOPUNE PRORAČUNA PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2022. GODINU

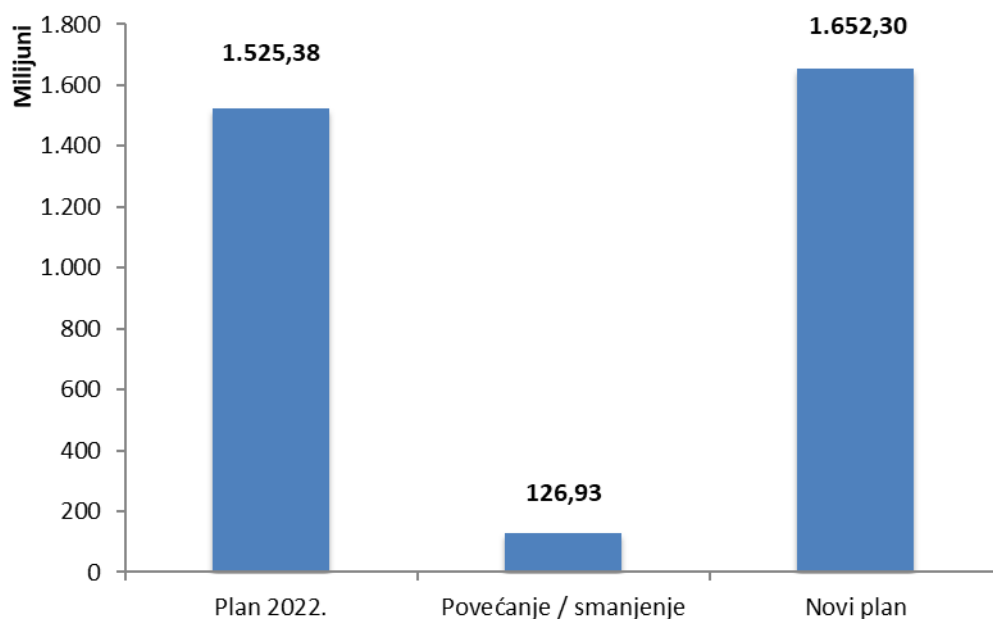
Izmjene i dopune Proračuna za 2022. godinu

Županijska skupština Primorsko-goranske županije usvojila je Izmjene i dopune Proračuna Primorsko-goranske županije za 2022. godinu i projekcije za 2023. i 2024. godinu na 10. sjednici od 09. lipnja 2022 godine. Iste su objavljene u Službenim novinama Primorsko-goranske županije broj 18/22 kao i na web stranicama Primorsko-goranske županije.

Razlozi donošenja ovih Izmjena i dopuna su:

- potreba uključivanja rezultata poslovanja (viškova i manjkova) Županije i njenih proračunskih korisnika u konsolidirani Proračun za 2022. godinu;
- potreba korekcije planiranih prihoda, kako izvorno županijskih tako i vlastitih i namjenskih prihoda proračunskih korisnika;
- potreba izvršenja prenamjena unutar programa, aktivnosti i projekata temeljem nove procjene prihoda i mogućnosti izvršenja planiranih programa.

Ukupan iznos Proračuna Primorsko-goranske županije za 2022. godinu

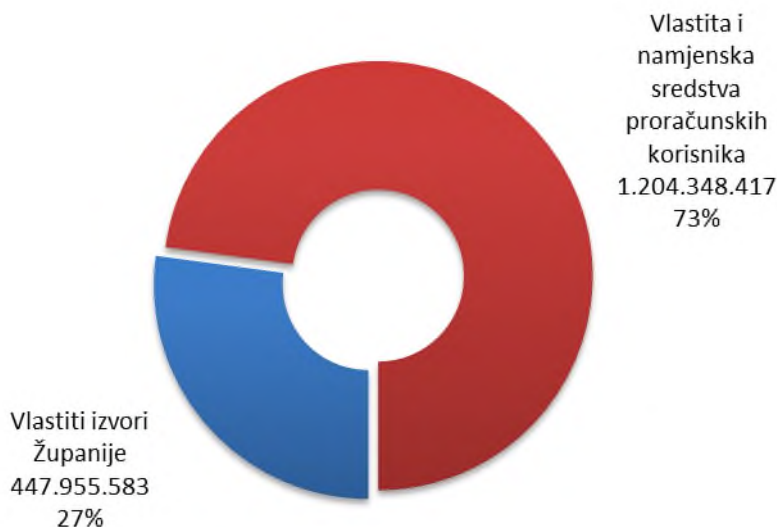
Visina konsolidiranog Proračuna Primorsko-goranske županije za 2022. godinu Izmjenama i dopunama Proračuna povećava se u iznosu od 126,9 milijuna kuna u odnosu na početni plan, te se utvrđuje u iznosu 1.652,3 milijuna kuna. Navedeni iznos u većem dijelu čine prihodi i primici tekuće godine, a u manjem dijelu preneseni neto višak iz prethodne godine, koji je pak rezultat prenesenog viška, s jedne strane, i prenesenog manjka, s druge strane. Tako ukupan preneseni višak iz prethodne godine iznosi 107,9 milijuna kuna, od čega se 40,7 milijuna kuna odnosi na višak Županije, a 67,2 milijuna kuna na višak proračunskih korisnika, dok ukupni preneseni manjak iz prethodne godine na razini konsolidiranog Proračuna za 2022. godinu iznosi 7,5 milijuna kuna (1,1 milijuna kuna manjak Županije i 6,4 milijuna kuna manjak proračunskih korisnika) koji se u ovoj godini pokriva prihodima tekuće godine.

Proračunski prihodi i primici

Budući da se od 2016. godine izrađuje konsolidirani Proračun Županije prihodna strana Proračuna, osim vlastitih izvora Županije, sadrži i vlastite i namjenske prihode njenih proračunskih korisnika.

Ovim Izmjenama i dopunama Proračuna za 2022. godinu ukupni prihodi i primici konsolidiranog Proračuna planiraju se na razini od 1.551,8 milijuna kuna, odnosno uz povećanje od 83,9 milijuna kuna ili 5,71%. Prihodi i primici Županije povećavaju se za 22,3 milijuna kuna (5,77%) dok se vlastiti i namjenski prihodi i primici korisnika povećavaju za 61,7 milijuna kuna (5,70%).

Struktura ukupnih proračunskih prihoda za 2022. godinu

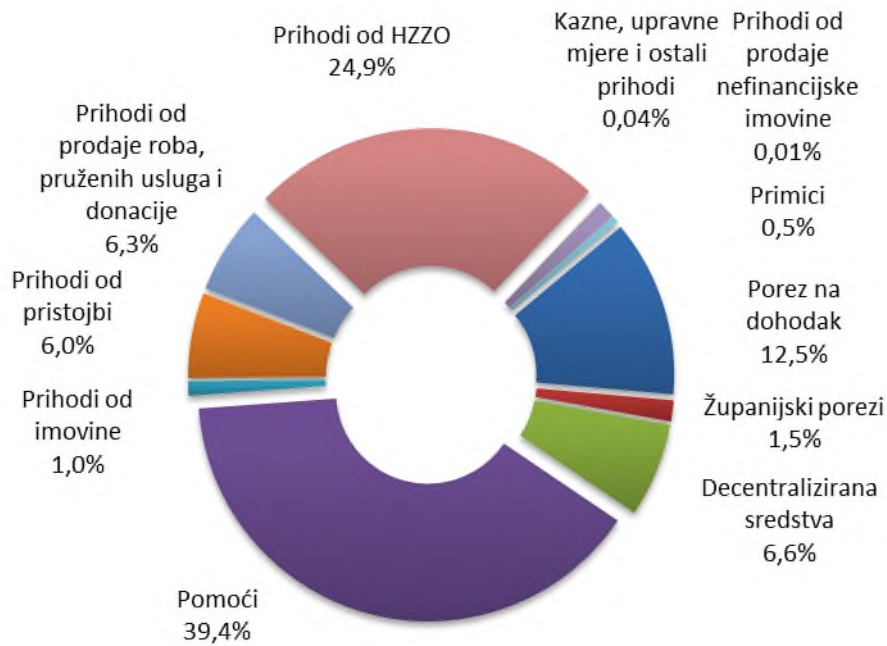

Ukupni prihodi i primici županije za 2022. godinu Izmjenama i dopunama Proračuna za 2022. godinu planirani su u iznosu od 1.524,6 milijuna kuna kako slijedi:

	<i>Milijuni kn</i>		
PRIHODI I PRIMICI	Plan 2022.	Povećanje / smanjenje	Novi plan
Prihodi poslovanja	1.443,8	80,8	1.524,6
Prihodi od poreza	239,0	18,8	257,8
Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	641,5	31,1	672,6
Prihodi od imovine	15,6	0,3	15,8
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	91,9	1,4	93,3
Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	93,6	4,0	97,6
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	361,8	25,1	386,9
Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0,4	0,1	0,5
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	16,6	2,9	19,6
Prihodi od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine	0,01	0,25	0,26
Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	16,60	2,67	19,29
Primici od financijske imovine i zaduživanja	7,5	0,2	7,7
Primljeni povrati glavnica danih zajmova i depozita	0,04	0,00	0,04
Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici	0,1	0,6	0,7
Primici od zaduživanja	7,4	-0,4	7,0
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	1.467,9	83,9	1.551,8

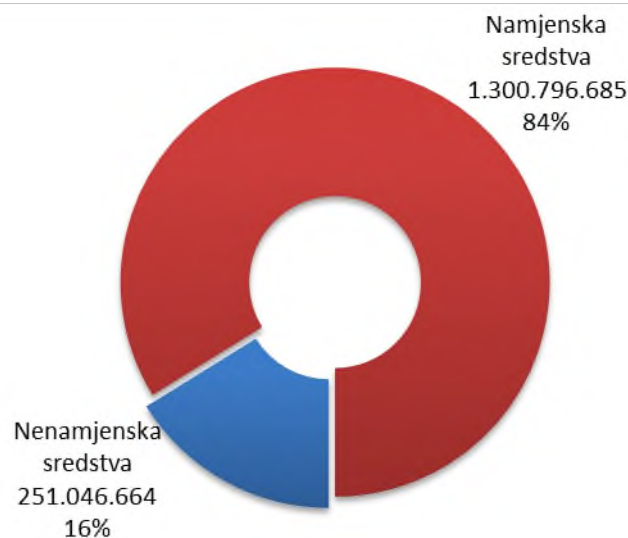
Dio planiranih prihoda u iznosu od 7,5 milijuna kuna koristit će se za pokriće manjka iz 2021. godine.

Struktura proračunskih prihoda za 2022. godinu

Od ukupnog županijskog proračuna za 2022. godinu, čak 84% (1.300,8 mil.kuna) ima već unaprijed određenu namjenu korištenja sukladno posebnim zakonima i drugim aktima, dok 16% (251,0 mil.kuna) čine nenamjenska sredstva proračuna koja se usmjeravaju u projekte od interesa za Županiju i njezine građane.

Udio nenamjenskih i namjenskih sredstava u ukupnom Proračunu Županije za 2022. godinu

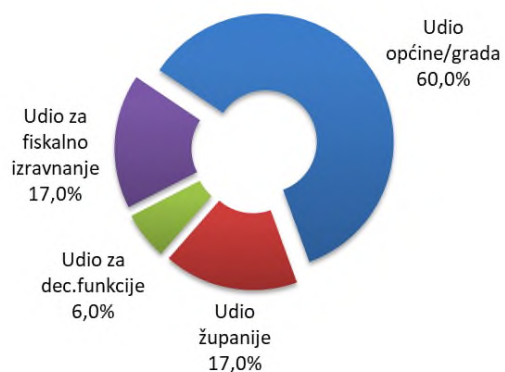

U strukturi nenamjenskih sredstava proračuna najveći udio pripada porezima (86,4%).

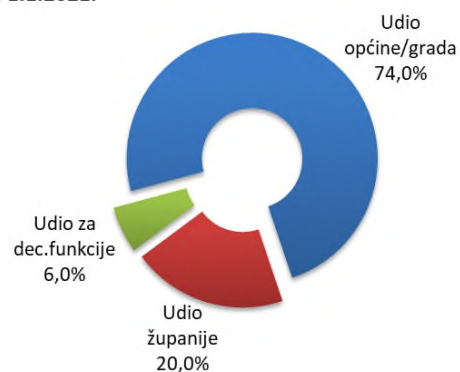
Najznačajniji županijski porezni prihod je porez na dohodak koji se obračunava na oporezivi dio dohotka pojedinca po propisanim stopama. Porez na dohodak je zajednički porez čiji se prihod dijeli između općine, odnosno grada i županije. Raspodjela prihoda od poreza na dohodak uređuje se Zakonom o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji je svoju posljednju izmjenu doživio 4. prosinca 2020. godine, tako da se od 01. siječnja 2021. godinu mijenja dosadašnji način raspodjele ovog poreza.

Usporedba standardnog dijeljenja poreza na dohodak do 31.12.2020. godine i nakon 01.01.2021. godine (sukladno zadnjim izmjenama Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave)

Do 2020.

Od. 1.1.2021.

Osim poreza na dohodak koji je zajednički porez, Županija ostvaruje prihode i od drugih „županijskih“ poreza koji se u cijelosti uplaćuju u županijski proračun.

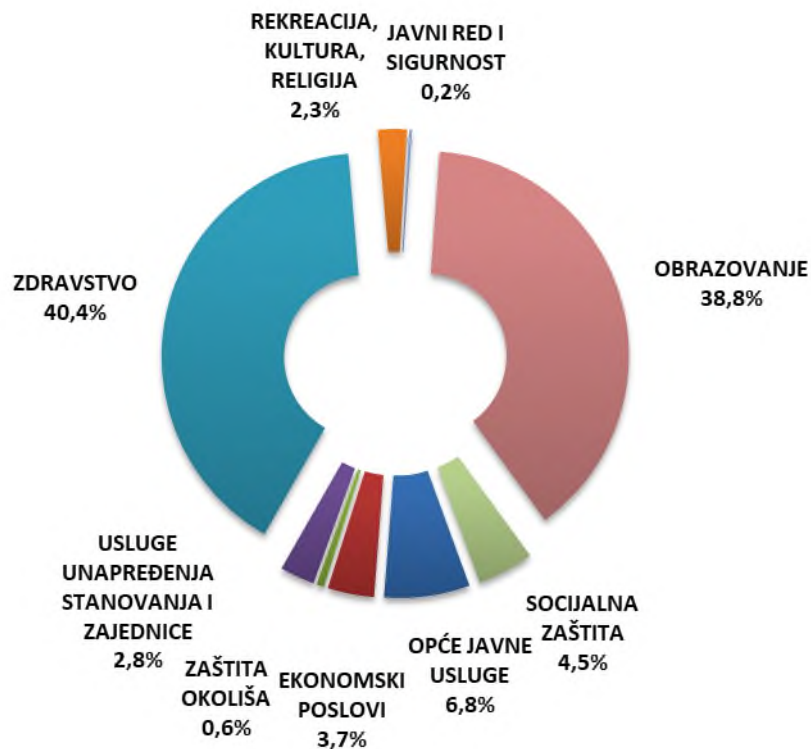
Županijski porezi su: porez na cestovna motorna vozila, porez na plovila, porez na nasljedstva i darove i porez na automate za zabavne igre.

Proračunski rashodi i izdaci

Ukupni konsolidirani rashodi/izdaci Proračuna povećavaju se za 126,9 milijuna kuna i uravnoteženi su sa prihodnom stranom Proračuna, odnosno s raspoloživim sredstvima. Rashodi i izdaci proračunskih korisnika povećavaju se za 68,2 milijuna kunu dok se rashodi i izdaci financirani prihodima Županije povećavaju za 58,7 milijuna kuna.

Proračunske rashode možemo promatrati po funkcijskoj klasifikaciji tj. razvrstane prema njihovoj namjeni.

Proračunski rashodi po funkcijskoj klasifikaciji 2022. godinu

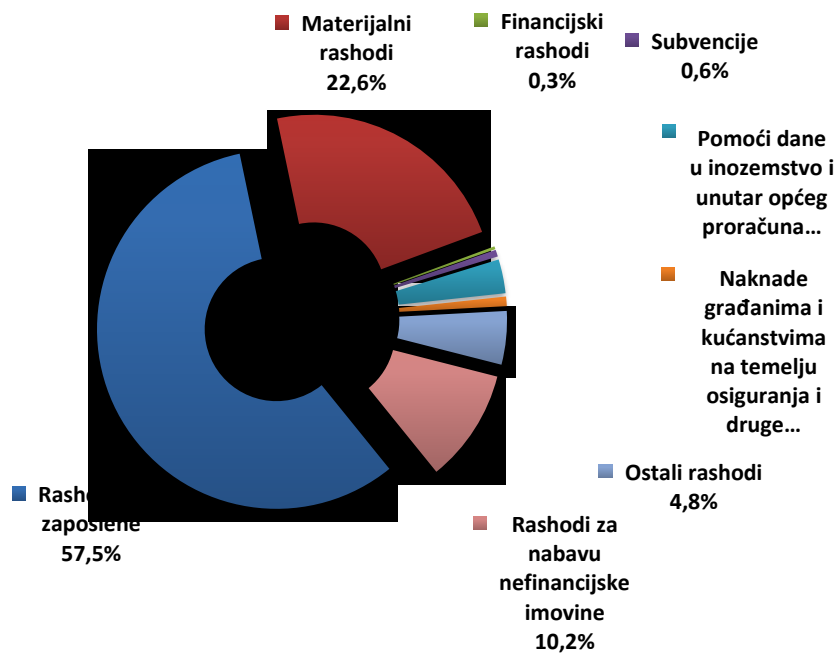

Najveći dio županijskog proračuna usmjeren je u zdravstvo (40,4%) i obrazovanje (38,8%), te opće javne usluge (6,8%).

Gore navedeni podaci u stvari predstavljaju raspored proračunskih sredstava prema funkcijama države.

Raspored rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji daje informaciju o ekonomskoj namjeni proračunskih sredstava u 2022. godini.

Rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji

Značajnija povećanja u izmjenama i dopunama Proračuna PGŽ za 2022. godinu

Primorsko-goranska županija nositelj je provedbe ili sudjeluje u financiranju niza kapitalnih i tekućih projekata, te aktivnosti u školstvu, zdravstvu, prometu i drugim područjima svoje nadležnosti. Svi projekti i aktivnosti iskazani su u proračunu prema izvorima financiranja i vrstama rashoda, a u nastavku su izdvojeni neki od njih za koje je izmjenama i dopunama Proračuna osigurano najviše dodatnih sredstava.

ZDRAVSTVO

Aktivnost / projekt	Plan 2022.	Povećanje	Novi plan
A 420601 Dostupnost na primarnoj razini zdravstvene zaštite	2.273.000,00	9.925.263,00	12.198.263,00
K 420802 Ulaganje i opremanje objekata	16.931.878,00	4.594.532,98	21.526.410,98
K 410219 Zdravstveni centar Rujevica - Zapad	1.500.000,00	3.500.000,00	5.000.000,00
K 420807 Projekt obnove bolničkih paviljona županijske specijalne bolnice Insula	1.000.000,00	1.100.000,00	2.100.000,00
K 410220 Zdravstveni centar Rujevica - Istok		650.000,00	650.000,00
K 420804 Revitalizacija Lječilišnog Centra Veli Lošinj	4.449.000,00	326.500,00	4.775.500,00
K 410221 Projekt Dom zdravlja PGŽ - Ispostava Mali Lošinj		250.000,00	250.000,00
K 410204 Sufinanciranje Kliničkog bolničkog centra Rijeka		200.000,00	200.000,00

SPORT I REKREACIJA

Aktivnost / projekt	Plan 2022.	Povećanje	Novi plan
K 900308 Regionalni sportsko-rekreacijski i turistički centar Platak	17.385.000,00	13.500.000,00	30.885.000,00
K 900212 Razvoj mreže sanjkalžišta u Gorskom kotaru	1.500.000,00	850.000,00	2.350.000,00
A 510534 Program javnih potreba u sportu - Zajednica sportova PGŽ	4.150.000,00	1.000.000,00	5.150.000,00
A 510518 Upravljanje RSRTC Platak - Goranski sportski centar d.o.o.	3.215.000,00	699.000,00	3.914.000,00
A 510519 Centar bazičnih sportskih priprema - Goranski sportski centar d.o.o.	2.000.000,00	656.000,00	2.656.000,00
K 510526 Sportska dvorana u Loparu - Općina Lopar		250.000,00	250.000,00

ODGOJ I OBRAZOVANJE

Aktivnost / projekt	Plan 2022.	Povećanje	Novi plan
K 550214 MREŽA KOMENTNOSTI - EU projekt		1.770.000,00	1.770.000,00
K 530802 Rekonstrukcija i dogradnja OŠ Ivana Rabljanina Rab	5.861.000,00	702.734,67	6.563.734,67
A 530209 Sufinanciranje rada pomoćnika u nastavi	3.084.910,43	593.384,09	3.678.294,52

SOCIJALNA POLITIKA I MLADI

Aktivnost / projekt	Plan 2022.	Povećanje	Novi plan
K 430601 Adaptacija i rekonstrukcija objekata ustanova socijalne skrbi	1.265.533,00	856.951,72	2.122.484,72
A 430204 Redovna djelatnost domova za starije osobe	12.417.139,00	595.088,00	13.012.227,00
K 430608 Adaptacija i rekonstrukcija objekata ustanova socijalne skrbi - Centar za rehabilitaciju "Fortica" Kraljevica		272.043,78	272.043,78
T 430515 Projekt zapošljavanja osoba s invaliditetom - integrativna radionica		255.000,00	255.000,00
A 430205 Redovna djelatnost Centra za rehabilitaciju "Fortica" Kraljevica	1.037.000,00	250.000,00	1.287.000,00
K 430609 Unapređenje smještajnog kapaciteta u DZSO "Marko A. Stuparić" Veli Lošinj		250.000,00	250.000,00
T 430610 Projekt uštede energije u Domu za starije osobe "Kantrida" Rijeka		250.000,00	250.000,00

PODUZETNIŠTVO I TURIZAM

Aktivnost / projekt	Plan 2022.	Povećanje	Novi plan
T 800726 Projekt Arca Adriatica - EU	7.000.000,00	3.327.000,00	10.327.000,00
A 800309 Poticanje razvoja poduzetničkog potencijala	991.000,00	920.483,84	1.911.483,84
K 800714 Projekt Žičara Učka	250.000,00	331.050,00	581.050,00
T 800728 Razvoj zimskog turizma u Gorskom kotaru		300.000,00	300.000,00
K 800719 Strateški plan razvoja turizma Kvarnera	350.000,00	248.750,00	598.750,00

POMORSKO DOBRO I POMORSKI PROMET

Aktivnost / projekt	Plan 2022.	Povećanje	Novi plan
K 700209 Poticanje rada županijskih lučkih uprava	8.940.000,00	2.822.329,93	11.762.329,93
K 700312 Javne i nerazvrstane ceste na području Županije	450.000,00	600.000,00	1.050.000,00
A 700336 Osiguranje sigurnosno prometnih standarda - Zračna luka Rijeka	300.000,00	300.000,00	600.000,00

FINANCIRANJE RADA UDRUGA

Županija već dugi niz godina surađuje s udrugama u provedbi javnih politika, a ta se suradnja najčešće očituje kroz različite oblike financijske podrške projektima i programima od interesa za opće dobro. Godišnji plan raspisivanja natječaja za navedene programe i projekte možete pronaći ovdje: <https://www2.pgz.hr/doc/dokumenti/2022/Godisnji-plan-raspisivanja-natjecaja-odluka.pdf>. Javni pozivi za dodjelu sredstava iz Proračuna mogu se pretražiti ovdje: <https://www.pgz.hr/o-zupaniji/programi/>